

Aan de leden van de raad

Geachte heer, mevrouw,

In de commissie Ruimte zijn met betrekking tot het 'Koersdocument invoering Omgevingswet' drie vragen gesteld. In dit document geven wij antwoord op deze vragen.

De volgende drie vragen zijn gesteld:

- 1) Wat is het grote verschil tussen de termen "vernieuwend" en "onderscheidend"? Wat is de consequentie voor de gemeente wanneer zij kiest voor het ene dan wel het andere niveau?
- 2) Wat betekent de volgende zin die in het koersdocument is opgenomen: "*het college besluit over de initiatieven als deze passen binnen de kaders van de omgevingsvisie (maar afwijken van het omgevingsplan)*?"
- 3) Wat gebeurt er met beleid dat niet in de Omgevingsvisie past en met onderwerpen waarvoor geen beleid is opgesteld?

Ad. 1) Vernieuwend i.p.v. onderscheidend

Het verschil tussen "vernieuwend" en "onderscheidend" zit met name in het volgende:

- a) "Vernieuwend" gaat uit van "co-creatie": het samen oplopen met "burgers" om initiatieven tot stand te brengen. Ook de term "onderscheidend" is gericht op de samenleving en gaat ervan uit dat de overheid meedenkend en faciliterend is, maar het gaat méér uit van een regierol van de gemeente;
- b) Waar "vernieuwend" uitgaat van loslaten op alle vlakken, gaat "onderscheidend" ervan uit dat je onderscheid kan maken in waar je dit doet en waar je eventueel wat meer vasthoudt. Het gebiedsgericht werken is daar een onderdeel van;
- c) "Vernieuwend" gaat ervan uit dat je alle beleidsuitgangspunten die je hebt volledig gaat aanpassen. Bij de term "onderscheidend" maak je gebruik van de stukken die er al zijn en kijk je aan de hand daarvan of je voortbordurt op de lijn die er al is of dat je aanpassingen gaat verrichten.

Uit de bijeenkomsten bleek dat:

- de gemeenteraad een sterke externe focus heeft en bereid is om samen te werken, maar wel een regierol wil behouden;
- de mate waarin de raad los wil laten, sterk gebiedsafhankelijk is.

Verder is uit de sessies – en eerdere ervaringen met de Raad – niet naar voren gekomen dat men beleidsuitgangspunten rigoureus wil aanpassen. Er ligt actueel – door de raad vastgesteld – beleid dat wellicht een aanpassing vergt, maar geen geheel andere koers.

Hoewel “vernieuwend” wellicht aansluit bij het (toekomstige) wensbeeld, sluit dit niet aan bij het beeld dat is ontstaan en het ambitieniveau “vernieuwend” dat in het kader van de Omgevingswet bedoeld is. Voor de volledigheid merken wij op dat hierbij uitsluitend gekeken is naar de rol die de Raad wil vervullen en niet naar wat de organisatie aan kan. Het ambitiedocument is ook geen ambtelijk stuk, maar een stuk van het college waarvoor het college politiek verantwoordelijk is.

Als u inderdaad “vernieuwend” wilt zijn, betekent dit dat u meer los moet laten en dat beeld consequent moet laten zien.

Beide richtingen zijn overigens progressief en hebben een externe focus. De ene richting is niet beter dan de andere.

Hieronder vindt u schematisch weergegeven wat de verschillen zijn tussen beide koersen.

	Onderscheidend	Vernieuwend
Participatie	Regierol bij gemeente, staat open voor initiatieven	Co-creatie (gelijke rol samenleving – gemeente)
Kaderstelling	Kaderstelling verschilt per gebiedsniveau	Overall ruime kaders
Bestuurlijke verhouding	Raad kan bepalen om bevoegdheden op sommige vlakken te behouden	Raad laat uitvoering aan het college over
Beleid	Bestaand beleid als uitgangspunt en aanpassen/aanvullen waar nodig	Geheel nieuw beleid

Of gekozen wordt voor “onderscheidend” of “vernieuwend” maakt voor de doorlooptijd van het implementatietraject niets uit. Het betekent slechts dat bij de vormgeving van de omgevingsvisie en de verdere implementatie van de Omgevingswet wordt uitgegaan van een andere grondhouding. De uitwerking van die grondhouding gaat nog plaatsvinden, bijvoorbeeld bij het vormgeven van de visie. Daarbij is de raadswerkgroep nauw betrokken.

Ook bepaalt de koers niet hoe snel procedures voor concrete initiatieven doorlopen kunnen worden.

Aan de omgevingsvisie zit geen termijn verbonden. Gebruikelijk is om voor visies een termijn van 10 jaar aan te houden, maar u mag dit zelf als Raad bepalen.

Ad 2) Afwijkingsbevoegdheid college

Het is inderdaad zo dat het college eigenstandig mag afwijken van een omgevingsplan als het wel past de omgevingsvisie. Dit is geen standpunt van de gemeente Vught dat nu ineens in dit koersdocument is vastgelegd, maar een lijn die in de Omgevingswet bepaald is.

De wet gaat ervan uit dat de Raad de kaders vast stelt en dat het college binnen die kaders eigen bevoegdheden heeft. Er komen dus veel bevoegdheden bij het college te liggen en de Raad moet dus vooraf goed nadenken over deze kaders. Deze lijn en het belang van de Raad om bij het opstellen van de Visie zijn rol te pakken – is in de bijeenkomsten dan ook benadrukt.

Hoe vernieuwender de Raad is, des te meer laat zij los bij het opstellen van de kaders en bij de uitvoering daarvan door het college. Wanneer de Raad méér vast wil houden, sluit dit niet aan bij de term “vernieuwend” die in de Omgevingswet bedoeld is.

Onlangs is met een wetswijziging op dit uitgangspunt een nuancering aangebracht. De wetswijziging maakt het mogelijk dat de Raad een lijst van onderwerpen vaststelt waarover de Raad alsnog haar oordeel wil vellen.

Overigens kan ook binnen de huidige regelgeving het college eigenstandig afwijken van plannen die door raad zijn vastgesteld. De bevoegdheid om omgevingsvergunningen te verlenen, ligt immers bij het college. Daarbij wordt ook getoetst aan bestaand beleid. Ook nu heeft de gemeenteraad met de Verklaring van geen bedenkingen een instrument om zaken naar zich toe te trekken. In die zin creëert de wet dus geen geheel nieuwe mogelijkheid.

Ad 3. Overnemen beleid

In het document is opgenomen dat beleid dat passend is, direct kan worden opgenomen in de visie. Ten aanzien van beleid dat niet 1-op-1 overgenomen kan worden, zal worden gekeken of dit beleid aangepast moet worden of dat het wellicht überhaupt niet meer noodzakelijk of wenselijk is om op te nemen. Dit zal in overleg met de raadswerkgroep voor de omgevingsvisie worden gedaan. Daarnaast is nog niet overal beleid voor opgesteld en kan blijken dat dit nodig is om mee te nemen in de visie.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,

de burgemeester,

drs. H.C. de Visch Eybergen R.J. van de Mortel